

Motion till riksdagen

1988/89:Jo255

av Sven-Eric Lorentzon och Ingrid Hemmingsson

(båda m)

Rådgivningen inom lantbruket

Få näringar är utsatta för så stora krav på förändring och anpassning som lantbruksnäringen.

Produktionsinriktningen måste förändras för att minimera kostnaderna för överproduktion. Miljökraven ökar. Det medför behov av nya metoder och mera forskning både när det gäller gödning och växtskyddsmedel.

Konsumenterna blir alltmer kvalitetsmedvetna. Dessutom skiljer sig innebörden i kvalitetsbegreppet mellan olika människor, det är således inte något entydigt begrepp.

Bondens ekonomi har försvagats. Det innebär att han måste bli duktigare och effektivare både när det gäller att producera och planera och sköta sin ekonomi. Det råder osäkerhet om hur den framtida jordbrukspolitiken skall utformas och vilka förutsättningar som skall gälla.

Under sådana förhållanden är det nödvändigt med en effektiv och väl anpassad rådgivning och forskning som kan ge lantbrukaren hjälp att klara alla omställningar och även de ekonomiska problem som kan uppstå. Inför en omställningsperiod framstår forskning som särskilt nödvändig. Det är framför allt viktigt att resultatet sprids ut i landet och får en praktisk uppföljning.

Det borde finnas kanaler för regional information från universiteten. Både forskning och rådgivning behöver en regional prägel. Förhållanden och förutsättningar skiljer sig mellan norra och södra delarna av vårt land.

Den rådgivning som i dag ges till lantbrukarna ger en splittrad bild. Rådgivningen är uppdelad på många olika organ: lantbruksnämnd, hushållningssällskap, näringen själv med LRF och lantbrukets driftbyrå, ekonomiska föreningar. Lantbruksskolorna har stor betydelse på grund av att de bedriver en lokalt anpassad kursverksamhet, och som en följd av detta byggs en kunskapsbank upp som sedan efterfrågas.

Det finns ett behov av samordnad rådgivning utan att för den skull bygga upp en ny verksamhet. Staten satsar i dag medel till olika typer av rådgivning. Det borde därför ligga i statens intresse att med satsade medel åstadkomma största möjliga nytta för näringen.

Det finns olika vägar att gå för att åstadkomma en bättre samordning. Det kan även mycket väl tänkas att lösningarna blir olika i länen beroende på varierande förutsättningar.

I samarbete med stat, landsting och näring borde resurserna kunna samlas till ett lantbrukscentrum. Till ett sådant kan man också förlägga lokalt utvecklingsarbete.

En tänkbar lösning är att koncentrera rådgivningsverksamheten kring länens lantbruksskolor. Där finns resurser som inte alltid utnyttjas helt, först och främst personella men även en etablerad kursverksamhet som kan komplettera rådgivningen.

Hushållningssällskapen är också en resurs som har stor betydelse. Många hushållningssällskap har en lång tradition inom rådgivningsverksamhet och en stabil organisation. De bör kunna bli en betydelsefull del av ett samlat lantbrukscentrum. Det är viktigt att man inom varje län är överens om vad som bäst gagnar jordbruksnäringen och inte i första hand tar till vara organisationernas eller institutionernas intressen. Den splittrade rådgivningen i dag är dyrbar, och en samordning kan bidra till att resurserna ger ett bättre utbyte.

Regeringen bör tillsammans med näringen, lantbruksutbildningen och lantbruksuniversiteten se över lantbrukets rådgivning och lägga ett förslag på en samordnad och effektiviserad rådgivning.

Hemställan

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär förslag om en samordning och effektivisering av lantbrukets rådgivning.

Stockholm den 23 januari 1989

Sven-Erik Lorentzon (m)

Ingrid Hemmingsson (m)